

staa, at de er ensbetydende med moralsk Afrustning. Det kan være, at de bliver det, hvis Politikerne følger det, der var Forudsætningen for disse Overenskomster; men om de gør det, kan først Fremtiden vise.

Jeg mener det derfor berettiget at hævde, at den højtærede Udenrigsminister har lige saa lidt Føje til at paastaa, at disse Overenskomster er Udtryk for Fremmarch mod moralsk Afrustning, som jeg har Føje til at paastaa det modsatte. — det kan først Fremtiden vise. Det er muligt — alle Danske og alle danske Politikere haaber det uden Tvivl —, at det gaar saaledes, at Locarno i Fremtiden bliver Udtryk for moralsk Afrustning; men paa dette Tidspunkt er det ikke beføjet at hævde det. Overenskomsterne er jo end ikke traadt i Kraft endnu, og der er ingen Vished for, hvorledes de vil blive ført ud i Fremtiden fra forskellig Side, hvorledes de vil blive respekteret og overholdt.

Overenskomsterne har fortræffelige Sider, som den højtærede Udenrigsminister med Rette har peget paa, bl. a. den, som er af særlig Interesse for en lille Stat som Danmark, at der mellem Stormagterne og deres smaa Nabostater er blevet sluttet absolutte Voldgiftstraktater. Det har aldrig været set før, men det er neppe ubeføjet at hævde, at disse Overenskomster langt mere er Udtryk for en sund og nøgtern storpolitisk Realisme, end de er Udtryk for pacifistisk Idealisme.

For Frankrigs Vedkommende var det utvivlsomt af største Betydning under Hensyn til Frankrigs forfærdende økonomiske Vanskeligheder, under Hensyn til, at Ruhr-Aktionen var et fuldkommen mislykket Forsøg, under Hensyn til Dawes-Planen, under Hensyn til de store Skuffelser, Frankrig havde lidt efter Krigen, for Frankrig var det — saa meget mere som dette Land var haardt engageret og maaske i en lang Fremtid vilde have store Vanskeligheder i sit Kolonirige baade i Nordafrika og i Lilleasien — utvivlsomt af rent praktisk Betydning at faa garanteret sin Vestgrænse. Det var blevet forsøgt samtidig med Versailles-Traktaten, ved Udka-stene til Overenskomst med England og Amerika, som ikke blev til noget. (*Udenrigsministeren* [Moltke]; Hvad har det med Forholdet mellem Frankrig og Svejts at

gøre?). Det var blevet forsøgt i Cannes at faa betryggende Garantioverenskomst med England, og det var mislykkedes. Da var det, at Poincaré styrtede Briand, som var i Færd med at søge tilvejebragt saadanne Overenskomster. Men nu var Briand igen kommet til Magten som Udenrigsminister, og Poincarés Politik var slaaet fejl. Hvad laa da nærmere end at indlede denne Locarno-Politik — alle realpolitiske Hensyn talte for det for Frankrigs Vedkommende.

For Englands Vedkommende var Forholdet det, at det havde voksende Vanskeligheder i Orienten, i Ægypten, i Lilleasien, i Persien, i Forindien, i Bagindien, i Kina og med Rusland. Hvad var mere ønskeligt for England som stort Koloni-Empire end at faa nogenlunde Sikkerhed for, at der blev Pusterum i Europa med Hensyn til Militærforviklinger, saa at England med nogenlunde Tryghed kunde koncentrere sin Opmærksomhed om sine oversøiske Interesser?

Og hvad laa nærmere for Tyskland efter Erfaringerne under Krigen og efter Krigen end at ræsonnere som saa: Hellere end at være en enlig fredløs i Europa, boykottet af de fleste europæiske Stater, maa vi se at blive et agtet og skattet Medlem af den europæiske Koncert efter Krigen ved at indtræde i Folkenes Forbund; saa kan vi holde de pacifistiske Fløjddøre aabne til de tidligere Stormagter, modtage dem paa Fredens Hovedtrappe, og samtidig holder vi en lille militær-politisk Sidetrappe aaben til Sovjet-Rusland, det lader sig udmærket forene. Disse Interesser for Tyskland er saa iøjnefaldende, at de, der paastaar, at nu er alle trygge, nu kan de smaa Lande afruste, nu er der Fred og ingen Fare, undervurderer virkelig de faktiske Kræfter, som bevæger Verden i Øjeblikket.

Den højtærede Udenrigsminister hævder, at Nedrustning bør være samtlige ledende Staters Formaal. Jeg maa tilstaa, at jeg betvivler, at det er det ledende Formaal for Statsmændene i Stormagterne i Øjeblikket. Hvor vilde vi være henne, hvis England og Frankrig med de Vanskeligheder, de har i hele Verden udenfor Europa, vilde gøre Nedrustning til deres fornemste Maal? Er Nedrustning for Amerika og Japan det fornemste Maal? Det forekommer mig, at intet tyder derpaa.